Suomen Olympiakomitea ry
14.10.2021

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Suomen Olympiakomitean lausunto arpajaisverolain 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

***VIITE**: Hallituksen esitys HE 145/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arpajaisverolain 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta*

Arpajaisveron alentaminen on väliaikainen osaratkaisu isompaan ongelmaan

Arpajaisveron väliaikainen alentaminen on hyvä keino väliaikaisesti kohentaa liikunnan ja urheilun rahoitusasemaa – muiden rahapelituotoilla rahoitettujen toimintojen ohessa. Se ei kuitenkaan ole pysyvä ratkaisu.

Rahapelitoiminnan tuotoilla on näkymä pysyä tulevina vuosina nykytasollaan (noin 730 miljoonaa euroa), eli noin kolmanneksen alempana kuin vuonna 2019 (noin miljardi euroa). Tällä alentuneella tuottotasolla hallitus on päätynyt esittämään leikkausta liikunnan rahoituksesta noin 20 miljoonaa euroa vuodelle 2022 vuoden 2021 noin 160 miljoonan euron tasoon nähden. Yhteiskunnallisesti tämä ei ole millään tavalla perusteltua – yhteiskunnallinen tarve liikunnalle ja urheilulle on kasvanut. Tästä syystä **väliaikaisten ratkaisujen lisäksi on tärkeää rakentaa ratkaisuja liikunnan ja urheilun rahoituksen nostamiseksi aiemmalle tasolleen ja pitkällä aikavälillä lisäämiseksi.**

Leikkaus liikunnan rahoituksesta osuu kriittiseen hetkeen: koronakriisin myötä tuhannet lapset ja nuoret putosivat liikuntaharrastuksista; kokonaisille ikäluokille jäi tarjoamatta esimerkiksi liikuntaleirejä ja muuta harrastuksen aloitustoimintaa; liikuntaseurojen tilanne vaikeutui; liikunta-alan työttömyys kasvoi ja huippu-urheiluun olennaisesti kuuluva kilpailu- ja tapahtumajärjestäminen lähes lakkasi. Tässä tilanteessa liikunnan ja urheilun määrärahoja tulisi lisätä. Rahapelitoiminnan tuottojen alentumisen vuoksi tilanne on kuitenkin päinvastainen. Tämä kuvaa tarvetta liikunnan valtionrahoituksen pitkäjänteiseen turvaamiseen.

Arpajaisverolain väliaikainen muuttaminen on yksi keino, jolla voidaan osittain turvata rahapelitoiminnan tuotoilla rahoitettujen toimintojen rahoitusta. Pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaan hallituksen tavoitteena on turvata Veikkauksen edunsaajien määrärahat.

Arpajaisveron alentaminen vuonna 2022 on hyvä väliaikainen osaratkaisu, mutta kokonaisuutena **kompensaatio ei ole riittävä**: veroalennuksella katettaisiin noin 80 miljoonaa euroa kaikkiaan 330 miljoonan euron kompensaatiosta edunsaajille. Kompensaatio jäisi kuitenkin vajaaksi, kuten liikuntaleikkaus osoittaa.

Liikunnan ja urheilun rahoitukseen tarvitaan pitkäjänteinen ratkaisu

Liikuntabudjetilla luodaan liikunnan ja urheilun edellytyksiä rahoittamalla muun muassa liikunnan olosuhteita, liikuntaohjelmia, liikunnan kansalaisjärjestöjä ja huippu-urheilua. Merkitystä kuvaa, että UKK-instituutin raportin (2018)[1] mukaan liikkumattomuuden vuosittaiset yhteiskunnalliset kustannukset ovat vähintään 3 miljardia euroa.

[1] Vasankari T, Kolu P, toim. Liikkumattomuuden lasku kasvaa – vähäisen fyysisen aktiivisuuden ja heikon fyysisen kunnon yhteiskunnalliset kustannukset. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 31, 2018. Verkkoviite: https://ukkinstituutti.fi/tutkimukset-ja-hankkeet/liikuntatutkimus-suomessa/liikkumattomuuden-kustannukset-suomessa/

Vuonna 2018 valtioneuvosto valmisteli ja vuonna 2019 eduskunta käsitteli liikuntapoliittisen selonteon. Valmistelu oli perusteellinen ja tutkittuun tietoon perustuva. Selonteon oli määrä linjata liikuntapolitiikka koko 2020-luvulla. Olennaisena linjauksena on: ”2020-luvun tärkein liikuntapoliittinen tavoite Suomessa on kansalaisten fyysisen aktiivisuuden merkittävä lisääminen kaikissa ikä- ja väestöryhmissä siten, että väestö harrastaa mahdollisimman laajasti liikuntaa terveyden ja hyvinvoinnin kannalta riittävässä määrin” Lisäksi tärkeinä tavoitteina pidettiin monipuolisen seuratoiminnan elinvoimaisuutta, huippu-urheilun tuen kasvattamista ja liikuntaolosuhteiden tukemista. Selonteossa perusteltiin yhteiskunnallisesti useiden kymmenien miljoonien eurojen tulevaisuusinvestointeja liikuntaan ja urheiluun sekä pysyvien määrärahojen korottamista. Hallituksen budjettiesityksessä suunta on päinvastainen tähän nähden.

Liikunnan ja urheilun rahoituksessa kyse on terveydestä, hyvinvoinnista, toimintakyvystä, mielekkäästä tekemisestä ja itsensä toteuttamisesta, tuottavuudesta, elämyksistä, inspiraatiosta ja kiinnittymisestä itseä suurempaan yhteisöön. Yhteiskunnalliset hyödyt ja siten rahoituksen taso on perusteltu liikuntapoliittisessa selonteossa, lukuisissa tutkimuksissa ja useiden suomalaisten puolueiden liikuntapoliittisissa linjapapereissa.

➔ **On yhteiskunnallisesti perusteltua turvata liikunnan valtionrahoitus vähintään vuoden 2019 tasolla. Arpajaisveron alentaminen on oikeansuuntainen, mutta riittämätön väliaikainen osaratkaisu.**

Helsingissä 14.10.2021,

Liikunta- ja urheiluyhteisön puolesta

Mikko Salonen
toimitusjohtaja
Suomen Olympiakomitea